

چکیده

زمینه و هدف: فقر آهن شایع‌ترین مشکل تغذیه‌ای در جهان و یکی از عمده‌ترین علت‌های کم‌خونی می‌باشد. شیوع فقر آهن و کم‌خونی ناشی از آن در کشورهای در حال توسعه بیشتر از توسعه یافته است که در این میان بیشترین سهم از آن کودکان و زنان می‌باشد. این مطالعه به منظور بررسی تاثیر مداخله آموزشی بر آگاهی، نگرش و عملکرد دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی قائمشهر به منظور پیشگیری از کم‌خونی ناشی از فقر آهن انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه یک مداخله آموزشی بود که روی دانش‌آموزان دختر مقطع راهنمایی قائمشهر در بهار سال ۱۳۸۴ در دو گروه مداخله و کنترل (هر گروه ۳۰۰ نفر) انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای این مطالعه شامل اطلاعات دموگرافیک و پایه و سؤالات سنجش آگاهی، نگرش و عملکرد بود. در ابتدای مطالعه میزان آگاهی، نگرش و عملکرد همه دانش‌آموزان به وسیله پرسشنامه ارزیابی شد. سپس برنامه‌های آموزشی برای گروه مداخله انجام گردید و پس از گذشت ۱/۵ ماه از مداخله، دو گروه مقایسه شدند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای آماری SPSS(11.5) و STATA(8.0) تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که قبل از آموزش اختلاف معنی‌داری بین گروه‌های مورد مطالعه از نظر آگاهی، نگرش و عملکرد وجود نداشت. اما بعد از انجام مداخله آموزشی، افزایش معنی‌داری در میانگین نمره آگاهی، نگرش و عملکرد گروه مداخله ملاحظه گردید ($P < 0/05$). بدین صورت که مداخله آموزشی به اندازه ۱۵ امتیاز در ارتقاء آگاهی، ۵ امتیاز در ارتقاء نگرش و ۱/۶ امتیاز در بهبود عملکرد تاثیر داشت. هرچند از بین عوامل موثر متغیرهای تحصیلات مادر و شغل پدر بر آگاهی، پایه تحصیلی بر نگرش و تحصیلات مادر بر عملکرد دانش‌آموزان نیز موثر بود.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که مداخله آموزشی بر آگاهی، نگرش و عملکرد دانش‌آموزان دختر در مورد فقر آهن و کم‌خونی ناشی از آن تاثیر دارد. بنابراین برنامه‌های آموزشی در این رابطه برای گروه‌های سنی نوجوان و جوان پیشنهاد می‌گردد.

کلید واژه‌ها: آموزش - آگاهی - نگرش - عملکرد - کم‌خونی ناشی از فقر آهن

دکتر مصطفی حسینی

دانشیار گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر داوود شجاعی‌زاده

استاد گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مشرفه چالشگر

کارشناس ارشد آموزش بهداشت

حمیده پیشوا

مری گروه تغذیه و بیوشیمی دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسنده مسؤل: دکتر مصطفی حسینی

پست الکترونیکی: mhossein110@yahoo.com

نشانی: تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۸۹۱۲۵

نمابر: ۸۸۹۸۹۱۲۷

وصول مقاله: ۸۵/۳/۳۱

اصلاح نهایی: ۸۵/۹/۸

پذیرش مقاله: ۸۵/۹/۱۱